

Ngày 14 tháng 10 Năm 2009

Kính gửi:

- **Bộ Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn**
- **Ủy ban Nhân dân Tỉnh Quảng Ninh**
- **Ủy ban Khoa học, Công nghệ và Môi trường của Quốc hội**
- **Ủy ban Tư pháp của Quốc hội**
- **Cục Kiểm lâm**
- **Cục Cảnh sát Môi trường**
- **Chi Cục Kiểm lâm Tỉnh Quảng Ninh**

Về việc: Xử lý tịch thu 24 cá thể gấu nuôi trái phép tại Trại Gấu Việt Thái

Các tổ chức bảo tồn và bảo vệ động vật hoang dã tại Việt Nam và quốc tế gồm: Animals Asia Foundation, Trung tâm Giáo dục Thiên nhiên (ENV), Free The Bears Fund Inc, Wildlife At Risk, and World Society for Protection of Animals xin gửi tới Quý cơ quan lời chào trân trọng.

Chúng tôi trình thư này tới các cơ quan chức năng của Việt Nam đề xuất phương án tịch thu 24 cá thể gấu đen Châu Á (*Selenarctos thibetanus* - gấu ngựa) nuôi trái phép tại trại gấu của Công ty Việt Thái ở xã Đại Yên, TP Hạ Long sau khi Công an tỉnh Quảng Ninh bắt quả tang đang hút mật gấu bán cho khách du lịch Hàn Quốc ngày 2 tháng 10 năm 2009 tại trại gấu này¹. Đồng thời, chúng tôi kiến nghị xử phạt nghiêm khắc chủ trại gấu này theo các quy định của pháp luật Việt Nam.

Chúng tôi hoan nghênh và đánh giá cao Việt Nam đã ban hành những quy định nghiêm khắc và thiết thực nhằm bảo tồn và bảo vệ động vật có nguy cơ bị đe dọa. Từ năm 1994, Việt Nam đã là một thành viên tích cực của Công ước CITES – Công ước về buôn bán quốc tế các loài động vật, thực vật hoang dã nguy cấp. Hơn nữa, ngày 30 tháng 1 năm 2008 Chính phủ Việt Nam đã phê duyệt Phụ lục I mới – Danh mục Cấm buôn bán - theo Thỏa thuận CITES, ban hành tại Hội nghị CITES tại Hà Lan tháng 6 năm 2007. Điều này chứng tỏ Việt Nam đã cam kết thực hiện Hiệp ước Quốc tế về bảo vệ loài gấu đen Châu Á – loài có tên trong Phụ lục I -một trong các loài đang nguy cơ bị đe dọa tuyệt chủng và loài này cũng được bảo vệ theo Nghị Định 32/2006/NĐ-CP của Chính phủ Việt Nam.

Bên cạnh việc thực hiện Công ước CITES, Việt Nam còn ban hành một số điều luật như cấm nuôi nhốt gấu chưa đăng ký, cấm buôn bán, săn bắt loài gấu và sản phẩm, dẫn xuất từ gấu, đồng thời cấm hút và bán mật gấu. Tuy nhiên, trong thập kỷ vừa qua số lượng gấu bị bắt từ tự nhiên và bị buôn lậu vào Việt Nam vẫn tăng lên đáng kể. Hiện nay, có khoảng 4.000 cá thể gấu trong các

¹ Theo báo cáo của Cục Cảnh sát Môi trường 629/BC-PV11 ngày 04/10/2009

trại gấu ở Việt Nam. Gấu đen Châu Á đã tuyệt chủng ở nhiều vùng của Việt Nam và chỉ có khoảng vài trăm con được cho là còn lại trong tự nhiên.

Chúng tôi được biết, từ đầu năm 1996, Thủ tướng Chính phủ đã ban hành Chỉ thị số 359/TTg đưa ra một số biện pháp cấp bách nhằm bảo vệ những động vật hoang dã nguy cấp quý hiếm. Chỉ thị trên nêu rõ các tổ chức hay cá nhân vi phạm sẽ bị xử lý hành chính nghiêm khắc hoặc bị truy tố trách nhiệm hình sự. Ngày 7 tháng 6 năm 2004, trong Công văn số 2822/VPCP-NN, Văn phòng Thủ tướng đã có bước tiến quyết định trong việc nghiêm cấm săn bắt gấu từ tự nhiên khi thông qua kế hoạch “Quản lý gấu nuôi” với một chương trình đăng ký bằng chip điện tử để nhận dạng và đăng ký cho tất cả các cá thể gấu trong các trại gấu.

Những điều khoản tiếp theo của Nghị định số 32/2006/NĐ-CP và Quyết định số 47/2006/QĐ-BNN đã nghiêm cấm về mặt pháp lý việc săn bắt gấu từ tự nhiên, vì vậy tất cả cá thể gấu không có chip điện tử hoặc đăng ký không phù hợp bị phát hiện trong trại gấu sau tháng 2 năm 2006 sẽ bị coi là trái phép và sẽ bị tịch thu (Điều 2.4 của Quyết định số 47/2006/QĐ-BNN, nay được thay bằng Quyết định số 95/2008/QĐ-BNN ngày 29/9/2008). Điều 190 của Bộ luật Hình sự đặc biệt nghiêm cấm săn, bắt, giết, vận chuyển và buôn bán trái phép động vật hoang dã quý hiếm và sản phẩm từ chúng.

Với những quy định rõ ràng của Pháp luật Việt Nam và những cam kết của Việt Nam với quốc tế được nêu trên, chúng tôi đề nghị các cơ quan chức năng của Việt Nam sớm có biện pháp tịch thu 24 cá thể gấu tại trại gấu của Công ty Việt Thái - Quảng Ninh vì:

1. Trại gấu này đã nhiều lần vi phạm luật bảo vệ động vật hoang dã và bị các cơ quan pháp luật phát hiện vi phạm 3 lần:
 - i) Ngày 20 tháng 9 năm 2007, trại gấu này bị phát hiện vi phạm các điều khoản của Nghị Định số 32/2006/NĐ-CP, số 82/2006/NĐ-CP, và Quyết định số 47/2006/QĐ-BNN về việc nuôi nhốt gấu trái phép (không đăng ký và không có chip điện tử)
 - ii) Ngày 5 tháng 3 năm 2008, Công ty Việt Thái đã vận chuyển trái phép 21 cá thể gấu đến trại gấu, vi phạm Quyết định số 47/2006/QĐ-BNN và không tuân theo chỉ thị của Chính phủ vì trại gấu này đang bị khởi tố².
 - iii) Ngày 2 tháng 10 năm 2009, trại gấu này bị bắt quả tang đang hút mật gấu và bán mật gấu cho khách du lịch Hàn Quốc³. Hành vi này đã vi phạm Nghị định số 32/2006/NĐ-CP, Nghị định số 59/2006/NĐ-CP, Điều 190 của Bộ Luật Hình sự số 20/QH11 Quyết định số 95/2008/QĐ-BNN và dẫn đến vi phạm Công ước CITES nếu số mật gấu được đem ra ngoài lãnh thổ Việt Nam.
2. Việc tịch thu sẽ gửi một thông điệp cứng rắn và rõ ràng đến những kẻ vi phạm, cộng đồng trong nước và quốc tế rằng Việt Nam đang tiến hành những bước cần thiết để bảo vệ những loài động vật hoang dã nguy cấp quý hiếm và tôn trọng những cam kết quốc tế của mình.

² UBND Tỉnh Quảng ninh CV 537 ngày 19/2/2008, báo cáo KL-KH ngày 29/4/2008 của Chi Cục Kiểm lâm Quảng ninh

³ Theo báo cáo của Cục Cảnh sát Môi trường 629/BC-PV11 ngày 04/10/2009

3. Việc tịch thu sẽ đưa ra một thông điệp mạnh mẽ rằng vi phạm những quy định bảo vệ động vật hoang dã sẽ không được chấp nhận và đặc biệt là việc tái phạm của các trại gấu như trại gấu Việt Thái.
4. Các hoạt động trái phép của trại gấu thuộc Công ty Việt Thái cũng như các trại gấu khác tại Hạ Long đang ảnh hưởng đến hình ảnh của Vịnh Hạ Long – một Di sản Thế giới – điểm đến du lịch hấp dẫn nhất tại Việt Nam. Chúng tôi đã nhận được sự bất bình và những bức ảnh làm bằng chứng từ du khách quốc tế, những người đã bày tỏ sự lo ngại về tình trạng hút mật gấu trái phép tại trại gấu Việt Thái, TP Hạ Long, Việt Nam (xin xem ảnh gửi kèm theo).
5. Trung tâm Cứu Hộ Gấu Việt Nam tại Vườn Quốc Gia Tam Đảo, một dự án hợp tác giữa Cục Kiểm Lâm - Vườn Quốc Gia Tam Đảo và Animals Asia Foundation đã có khả năng tiếp nhận tới 100 cá thể gấu, hiện đã cứu hộ được 28 cá thể gấu. Animals Asia Foundation cam kết chăm sóc suốt đời cho 24 cá thể gấu trên và tài trợ toàn bộ chi phí cho công tác tịch thu.

Chúng tôi rất mong muốn các cơ quan chức năng của Việt Nam nghiêm túc xem xét đề xuất của chúng tôi và sớm có biện pháp xử lý kịp thời và nghiêm khắc đối với vụ vi phạm nêu trên để bảo vệ những động vật hoang dã còn lại của đất nước cho các thế hệ mai sau. Chúng tôi sẵn sàng hỗ trợ và hướng dẫn kỹ thuật nếu có yêu cầu.

Chúng tôi đánh giá cao những nỗ lực và thành công của các Quý cơ quan trong công tác bảo vệ và gìn giữ những loài động vật hoang dã nguy cơ bị đe dọa tại Việt Nam trong thời gian qua và mong tiếp tục hợp tác với các Quý cơ quan.

Xin trân trọng cảm ơn!

Kính thư,

Jill Robinson
Tổng Giám đốc
& Sáng lập Viên
Animals Asia Foundation

Nguyen Phuong Dung
Đồng Giám đốc
Trung tâm Giáo dục
Thiên nhiên (ENV)

Matt Hunt
Tổng Giám đốc
Free The Bears
Fund Inc

Matt Wills
Cố vấn trưởng
Wildlife At Risk

Chris Gee
Giám đốc Chương trình
World Society for
Protection of Animals

Ghi chú: Chúng tôi xin gửi một số ảnh kèm theo thư này được chụp ngày 22 tháng 2 năm 2009 bởi khách du lịch Đài Loan tại trại gấu Việt Thái TP Hạ Long, Tỉnh Quảng Ninh. Địa chỉ liên hệ (Bà Mona: b9208012@hotmail.com)